

PROJEKT HOTADE & SÄLLSYNTA VÄXTER I DALARNA

Som vi nämnde i förra Trollius uppkom på stormötet i november frågan om ett specialprojekt för våra mest utsatta växtarter. Idén hade väckts i registergruppen, med utgångspunkt från en publikation från Gävleborgs botaniska sällskap, (GÄBS). Dessa hade i Gävle kommun kollat upp gamla lokaler för ett antal växter, vilka kan betraktas som hotade genom minskande livsrum eller genom relativ sällsynthet i kommunen. Undersökningen resulterade i en rapport, med faktablad om varje art, där dagsaktuell förekomst, ekologi och hotbild i möjligaste mån klargjordes.

En viss skillnad i storlek mellan Gävle kommun och Dalarna föreligger ju, så det krävdes visst dödsförakt och optimism för att våga föreslå ett liknande arbete för Dalarna på stormötet. Emellertid möttes idén med bifall, förutsatt att en noggrann projektplan sattes upp. Denna har vi nu glädjen att presentera, tillsammans med listan över de drygt 160 arter, vilkas situation vi anser viktigast att få klarhet i.

Motivation:

Med ledning av vår kunskap om många växtarters utsatthet i dagens snabbt skiftande naturmiljö, har DABS beslutat undersöka villkoren i dag för de i Dalarna sårbaraste och mest sällsynta växtarterna.

Mål:

- * Att genom inventering av kända växtlokaler skaffa oss kännedom om de utvalda arternas förekomst i Dalarna, samt deras behov av eventuella vård- eller skyddsåtgärder. Tidsramen utgörs av 3 år, med start 1987.
- * Att sammanställa inkomna fakta om de utvalda arternas status, historik och hotbild i en publikation som trycks efter projektets slut.

Projektbeskrivning:

På listan finns upptaget drygt 160 arter. Under arbetets gång kan enstaka arter tillkomma, vilket kommer att meddelas i Trollius.

Urvalet är begränsat till Dalaflorans 'storstilsarter', d.v.s. i landskapet bofasta växter, vilket innebär att tillfälliga besökare och kulturflyktingar i stor utsträckning utelämnats. Detta gäller även flera fjällarter, vilka sin begränsade utbredning till trots ej kan betraktas som hotade.

Urvalet baserar sig på arter, vilkas förekomster med avseende på hela landskapet är starkt begränsade.

Organisation:

En PROJEKTGRUPP på ca 15 personer kommer att ansvara för att kontroll av lokalerna görs.

Var och en av P-gruppens medlemmar skall svara för ett urval av listans arter, för att

- i möjligaste mån själv fältinventera arterna,
- där detta ställer sig svårt, engagera lokala botanister,
- utarbeta artfaktablad, vilka sammanställs till slutrapporten.

För att för den artansvarige möjliggöra full täckning av landskapets lokaler, kommer där så är möjligt lokala KONTAKTPERSONER att finnas, vilka har kontakt med lokala botanister och andra intresserade.

Härigenom kan även t ex SNF-kretsarna engageras. Lokala studiecirkelgrupper kan också i mån av intresse bildas kring arbetet.

För att underlätta floraarbetet på lokalplanet, kommer under våren sockenvisa artlistor över de i Dalafloran med tillägg upptagna lokalerna för de aktuella arterna att framtas. Sockenlistorna kommer efter behov att revideras inför varje ny säsong.

OBS! FÖR ATT UNDVIKA ONÖDIGT MERARBETE UPPMANAS ALLA MED KÄNNEDOM OM LOKALER FÖR LISTANS ARTER ATT NOTERA DESSA PÅ RAPPORTBLAD, VILKA SOM VANLIGT SÄNDES TILL REGISTERGRUPPEN, F.V.B. TILL ARTANSVARIGE.

Rapporteringen:

Rapporteringen kan ske på de vanliga rapportbladen. De arter som i listan är markerade med R är rikshotarter, och bör rapporteras på SLU's hotartblanketter, vilka dock sändes till registergruppen även de, f.v.b. till artansvariga och SLU. Även brev etc emottages gärna.

För att få fullständigast möjliga utbredningsbild över arterna, är det av största vikt att även lokaler, varifrån arterna försvunnit inrapporteras; gärna då med uppgifter om tänkbara orsaker till försvinnandet.

P.S. Detta projekt är inte tänkt att konkurrera med eller ersätta den vanliga rapporteringen, som ju kommit igång så fint, utan registergruppen tar som alltid emot rapporter om rapportlistans arter.

Sockenlistorna kommer efterhand att utskickas till kontaktpersonerna och lokalkretsar under vintern-våren.

Till Maj-numret av TROLLIUS räknar vi med att kunna presentera en fullständig lista på kontaktpersonerna i de olika distrikten.

<i>Botrychium virginianum</i>	R2	Ö	Stor låsbräken
<i>Cystopteris montana</i>	R?	Ö F	finbräken
<i>Dryopteris cristata</i>	R4	SB	granbräken
<i>Gymnocarpium robertianum</i>		Ö	kalkbräken
<i>Gagea lutea</i> (ssm inhemska)		S	vårlök
<i>Polygonatum multiflorum</i> (ssm inhemska)		S	storrans
<i>Agrostis clavata</i>	R3	Ö	köseven
<i>Cinna latifolia</i>	R3	S ÖV	sötgräs
<i>Festuca altissima</i>	R3	Ö	skogssvingel
<i>Glyceria lithuanica</i>	R2	SB	glesgröe
<i>Poa remota</i>	R4	SBÖVF	storgröe
<i>Carex montana</i>		S	lundstarr
<i>remota</i>	R6	SB	skärmstarr
<i>sylvatica</i>		Ö	skogsstarr
<i>tenuiflora</i>	R4	Ö	tågstarr
<i>Cypripedium calceolus</i>	R4	SBÖVF	guckusko
<i>Epipactis atrorubens</i>		SBÖ	purpurknipprot
<i>Epipogium aphyllum</i>	R4	SBÖVF	skogsfru
<i>Microstylis monophylla</i>	R2	S Ö	knottblomster
<i>Acnithum napellus</i> (naturaliserad)		S	äkta stormhatt
<i>Ranunculus ficaria</i>		S	svalört
<i>Corydalis intermedia</i>		S	smånunneört
<i>Cardamine bulbifera</i>	R6	B	tandrot
<i>Cotoneaster integerrimus</i>		F	oxbär
<i>Rubus nessensis</i>		SB	skogsbjörnbär
<i>Astragalus alpinus</i>		Ö F	fjällvedel
<i>penduliflorus</i>	R3	S Ö	smällvedel
<i>Lathyrus niger</i>		SB	vippärt
<i>Geranium bohemicum</i>	R3	SBÖ	svedjenäva
<i>Viola collina</i>	R3	S	bergviol
<i>selkirkii</i>	R4	S Ö F	skuggviol
<i>Sanicula europaea</i>	R6	S	sårläka
<i>Chimaphila umbellata</i>	R?	SBÖV	ryl
<i>Galium odoratum</i>	R6	SBÖ	myskmadra
<i>triflorum</i>	R4	SBÖVF	myskmåra
<i>Pulmonaria officinalis</i>		S	lungört
<i>Lamium galeobdolon</i>		Ö	gulplister
<i>Lathraea squamaria</i>	R6	SB	vättersos
<i>Campanula cervicaria</i>	R4	SBÖV	skogsklocka
<i>latifolia</i> (ssm inhemska)	R6	S V	hässleklocka
<i>trachelium</i> (ssm inhemska)		S Ö	nässelklocka
<i>Inula salicina</i>		S	krissla

ARTER KNUTNA TILL VATTEN, STRÄNDER OCH MYRAR

34 st.

<i>Pilularia globulifera</i>	R4	BÖ	klotgräs
<i>Potamogeton crispus</i>		S	krusnate
<i>filiformis</i>		Ö	trädnate
<i>friesii</i>		Ö	uddnate
<i>panormitanus</i>		S	spädnate
<i>Catabrosa aquatica</i>	R4	S	källgräs
<i>Carex acutiformis</i>		S Ö	brunstarr
<i>appropinquata</i>		SBÖ F	tagelstarr
<i>bergrothii</i>	R3	V	ävjestarr
<i>flacca</i>		B	slankstarr
<i>heleonastes</i>		SBÖVF	myrstarr
<i>hostiana</i>		S Ö	gulstarr
<i>jemtlandica</i>		S Ö F	jämtstarr
<i>pseudocyperus</i>		S	slokstarr
<i>vulpina</i>		SB	rävstarr
<i>Schoenus ferrugineus</i>		SBÖVF	axag

UTGÅNGNA ELLER STARKT MINSKANDE ÅKERGRÄS, ÅTM. FÖRE BOFASTA 11 st.

Apera spica-venti		SBÖV	åkerkösa
Bromus secalinus	R1	SBÖVF	råglosta
Lolium remotum	R0	SBÖVF	linrepe
Agrostemma githago	R1	SBÖVF	klätt
Papaver dubium (ssm bofast)		S	rågvallmo
Camelina sativa ssp sativa	R0?	S Ö	oljedådra
ssp alyssum	R0	SBÖVF	lindådra
Vicia villosa	R2	SBÖV	luddvicker
Cuscuta epilinum	R0	SBÖ	linsnärja
Lithospermum arvense	R4	SBÖV	sminkrot
Centaurea cyanus		SBÖVF	blåklint

ÖVRIGA SÄLLSYNTA ELLER MINSKANDE, KULTURBUNDNA ARTER 34 st.

Bromus tectorum		S	taklosta
Festuca arundinacea		B	rörevingel
Carex muricata		Ö	snårstarr
Fallopia dumetorum		SB	lövbinda
Chenopodium hybridum		SBÖ	lönnmålla
glaucum		S	blåmålla
Alyssum alyssoides		SBÖV	grådådra
Camelina sativa ssp microcarpa	R3	SBÖ	sandådra
Lepidium campestre (ssm bofast)	R4	S	fältkrassing
Alchemilla baltica		B	baltisk daggekåpa
cymatophylla	R3	EÖ	vågbladig daggekåpa
heptagona	R3	B	sjuhörnig daggekåpa
Lathyrus heterophyllus	R4	SB	vingvial
tuberosus	R2	B	knölvial
Malva pusilla	R2	SBÖ	vit kattost
Conium maculatum	R4	SB	odört
Pimpinella major	R2	SB	stor bockrot
Galium pumilum	R5	SE	parkmåra
Cuscuta europaea	R4	SBÖ	nässelsnärja
Anchusa officinalis		SBÖ	oxtung
Asperugo procumbens	R4	SBÖ F	paddfot
Nonea versicolor	R3	S ÖV	nonnea
Dracocephalum thymiflorum	R1	SBÖ	rysk drakblomma
Leonurus cardiaca	R4	S Ö	hjärtstilla
Mentha X gentilis	R1	SBÖV	ädelmynta
Satureja vulgaris		SBÖ	bergmynta
Thymus pulegioides	R4	SBÖV	stortinjan
Hyoscyamus niger		SBÖV	bolmört
Verbascum nigrum		S	mörkt kungsljus
Veronica anagallis-aquatica		S	vattenveronika
Anthemis arvensis		SBÖV	åkerkulla
cotula	R1	SB	kamomillkulla
Crepis biennis		S Ö	skånefibbla
Onopordum acanthium	R4	S	ulltistel

ARTER KNUTNA TILL FJÄLLEN

5 st.

Juncus castaneus		F	bruntåg
Stellaria crassifolia		F	sumparv
Ranunculus platanifolius		F	vitsippstranunkel
pygmaeus		F	dvärgstranunkel
Saxifraga rivularis		F	snöbräcka